

ความเป็นมาและขั้นตอนการดำเนินงานสรรหานักวิทยาศาสตร์ไทย
เพื่อรับรางวัล 2015 TWAS Prize for Young Scientists in Thailand

ความเป็นมา

TWAS (Academy of Sciences for the Developing World) หรือ สภาวิทยาศาสตร์สำหรับประเทศกำลังพัฒนา เดิมชื่อ Third World Academy of Sciences หรือสภาวิทยาศาสตร์แห่งโลกที่สาม เป็นองค์กรอิสระซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ด้วยความร่วมมือของนักวิทยาศาสตร์ชั้นนำจากประเทศที่กำลังพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสถานะผู้นำทางการเมืองและผู้นำทางด้านวิทยาศาสตร์โดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นพื้นฐาน ปัจจุบัน TWAS อยู่ในความอุปถัมภ์และกำกับดูแลขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO โดยมีสำนักงานอยู่ที่เมือง Trieste ประเทศอิตาลี

การให้รางวัล

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ TWAS ได้จัดตั้งโครงการรางวัลนักวิทยาศาสตร์รุ่นเยาว์ขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศที่กำลังพัฒนา โดยเชิญชวนให้ประเทศสมาชิกคัดเลือกนักวิทยาศาสตร์รุ่นเยาว์ที่มีผลงานดีเด่นใน ๔ สาขาวิชาการคือ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์ และฟิสิกส์ หมุนเวียนกันไปแต่ละปีตามลำดับเข้ารับรางวัลซึ่งประกอบด้วยโล่ประกาศเกียรติคุณและเงินจำนวน ๒,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ทั้งนี้เพื่อเป็นกำลังใจแก่นักวิทยาศาสตร์ในการสร้างสรรค์ผลงานอันมีคุณค่าให้ก้าวหน้าต่อไป ปัจจุบันมีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมโครงการจำนวน ๔๓ ประเทศ สำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศเวียดนาม ได้เข้าร่วมในโครงการนี้เช่นกัน

การเข้าร่วมในโครงการ TWAS ของประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้เข้าร่วมในโครงการของ TWAS ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วยพิจารณาเห็นว่าจะเป็นการส่งเสริมนักวิทยาศาสตร์ไทยที่มีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศไทยทางด้านศักยภาพของนักวิทยาศาสตร์อีกด้วย วช. ได้ดำเนินการสรรหานักวิทยาศาสตร์ไทย โดยแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการเป็นคณะกรรมการสรรหานักวิทยาศาสตร์เพื่อขอรับรางวัล TWAS Prize for Young Scientists in Thailand แต่ละปี ในการนี้ มีผู้ได้รับรางวัลแล้วทั้งสิ้นจำนวน ๑๗ ราย ดังนี้

๑. ประจำปี ๒๕๔๐ (สาขาชีววิทยา): ศ.ดร. สมศักดิ์ ปัญหา ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. ประจำปี ๒๕๔๑ (สาขาเคมี): ศ.ดร. สุพจน์ หารหนองบัว ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๓. ประจำปี ๒๕๔๒ (สาขาคณิตศาสตร์): รศ.ดร. เบญจวรรณ วิวัฒน์ปฐพี ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๔. ประจำปี ๒๕๔๓ (สาขาฟิสิกส์): ผศ.ดร. ธนากร ไอสถจันทร์ ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๕. ประจำปี ๒๕๔๔ (สาขาชีววิทยา): รศ.ดร. ศันสนีย์ ไชยโรจน์ ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๖. ประจำปี ๒๕๔๕ (สาขาเคมี): รศ.ดร. สุภา หารหนองบัว ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๗. ประจำปี ๒๕๔๖ (สาขาคณิตศาสตร์): รศ.ดร. ปิยะพงศ์ เนียมทรัพย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๘. ประจำปี ๒๕๔๗ (สาขาฟิสิกส์): ศ.ดร. ชูกิจ ลิมปิจำนงค์ สาขาวิชาฟิสิกส์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
๙. ประจำปี ๒๕๔๘ (สาขาชีววิทยา): ผศ.ดร. มัลลิกา เจริญสุธาสินี สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
๑๐. ประจำปี ๒๕๕๐ (สาขาเคมี): รศ.ดร. อธิรุท วิไลวัลย์ ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๑. ประจำปี ๒๕๕๑ (สาขาคณิตศาสตร์): รศ.ดร. สาธิต แซ่จิ่ง ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๑๒. ประจำปี ๒๕๕๒ (สาขาฟิสิกส์): รศ. ดร. สันติ แม้นศิริ ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๑๓. ประจำปี ๒๕๕๓ (สาขาชีววิทยา): นพ. วิศิษฐ์ ทองบุญเกิด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
๑๔. ประจำปี ๒๕๕๔ (สาขาเคมี): ผศ.ดร.อติตยา ศิริภิญโญานนท์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๑๕. ประจำปี ๒๕๕๕ (สาขาคณิตศาสตร์): ผศ.ดร.ภูมิ คำเอม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
๑๖. ประจำปี ๒๕๕๖ (สาขาฟิสิกส์): ผศ.ดร. วรวัฒน์ มีวาสนา จากสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
๑๗. ประจำปี ๒๕๕๗ (สาขาชีววิทยา): ศ.นพ. นรัตถพล เจริญพันธุ์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

หมายเหตุ: รางวัลประจำปี ๒๕๔๙ ซึ่ง วช. พิจารณาในสาขาเคมีในปี ๒๕๕๐ นั้น ทาง TWAS ขอให้เปลี่ยนเป็นรางวัลประจำปี ๒๕๕๐ เพื่อให้ตรงกับกรเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของ TWAS